

การประเมินผลมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนและการพัฒนากิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียน

การเรียนรู้ในโรงเรียนที่ปลอดภัยเป็นความปรารถนาร่วมกันของอาจารย์, เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง สิ่งที่สำคัญก็คือทั้งโรงเรียนต้องร่วมมือกันว่าจะทำอย่างไรเพื่อที่จะปรับปรุงโรงเรียนให้ปลอดภัยได้โดยการสร้างองค์กร, สร้างโครงการ, จัดบันทึก, ตรวจเช็คผลลัพธ์ เพื่อที่จะให้บรรลุผลสำเร็จนั้นความเป็นผู้นำของอาจารย์ใหญ่และการที่ทุกคนคิดและปฏิบัติให้ “โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น” เป็นสิ่งที่จำเป็น มารวบรวมดึงเอาความอยากศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียนออกมาและร่วมกันปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนกันเถาะ นอกจากนี้มาทำการขยายกิจกรรมนี้ไปสู่สังคมท้องถิ่นเพื่อสร้างสังคมท้องถิ่นที่อยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัยโดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง

1. วัตถุประสงค์ของการให้การศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน

- 1) ปรับปรุงพฤติกรรมและความตระหนักถึงความปลอดภัยของเด็กนักเรียนและอาจารย์
เรียนรู้มาตรการความปลอดภัยโดยประสบการณ์
- 2) สร้างสรรค์ให้โรงเรียนมีความปลอดภัย
ปรับปรุงจุดที่มีอันตราย (ปรับปรุงด้านฮาร์ดแวร์)
สร้างกลไกในการรักษาความปลอดภัย (ปรับปรุงด้านซอฟต์แวร์)

2. วิธีการให้การศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน

- (1) เขียน “แผนที่จุดอันตราย”
- (2) จดลงใน “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
- (3) ตรวจเช็คโดย “เอกสารประเมินผลความปลอดภัยในโรงเรียน”
- (4) ตรวจเช็คโดย “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
- (5) จัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียนขึ้นภายในโรงเรียน
- (6) ร่วมมือกับท้องถิ่นจัดตั้งองค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน

(1) วัตถุประสงค์และวิธีทำ “แผนที่จุดอันตราย”

- 1) วัตถุประสงค์ของ “แผนที่จุดอันตราย”
 - ค้นหาจุดที่มีอันตรายแล้วประกาศให้ทั้งโรงเรียนทราบ
 - จัดทำเอกสารมาตรการป้องกันอันตราย
 - ตรวจเช็คดูความแตกต่างของความตระหนักถึงภัยอันตรายของอาจารย์และนักเรียน
 - ตรวจสอบผลของมาตรการป้องกันอันตราย
- 2) วิธีทำ “แผนที่จุดอันตราย”
 - นักเรียนและอาจารย์ทำการสำรวจภายในโรงเรียนเพื่อค้นหาจุดที่มีอันตรายร่วมกัน
 - ถ่ายรูปจุดที่มีอันตราย
 - อาจารย์และนักเรียนอภิปรายกันว่ามีความอันตรายโดยอยู่ที่จุดอันตราย
 - เขียนจุดที่มีอันตรายลงใน “แผนที่จุดอันตราย”, สร้างแผนที่ให้เสร็จสมบูรณ์
- 3) วิธีใช้ “แผนที่จุดอันตราย”
 - ประกาศจุดที่มีอันตรายให้ทราบถึงอันตรายที่มีทั่วทั้งโรงเรียน
 - ทำความเข้าใจแนวโน้มของจุดที่มีอันตราย
 - นำไปใช้เป็นเอกสารเพื่อปรับปรุงจุดที่มีอันตราย

- (หลังจากที่ปรับปรุงแล้ว) ตรวจสอบการลดลงของจุดที่มีอันตราย
- (2) วัตถุประสงค์และวิธีทำ “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
- 1) วัตถุประสงค์ของ “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
 - รวบรวมข้อมูลจุดที่มีอันตรายจากประสบการณ์ของเด็กนักเรียน
 - ความตระหนักถึงความปลอดภัยของเด็กนักเรียนเพิ่มมากขึ้นจากการจดบันทึก
 - ตรวจสอบผลของมาตรการความปลอดภัย
 - 2) ชนิดของ “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
 - “สมุดบันทึกประสบการณ์อันตราย”
 - “สมุดบันทึกการบาดเจ็บ • อุบัติเหตุ”
 - 3) วิธีบันทึก “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
 - วาง “สมุดบันทึกประสบการณ์อันตราย” “สมุดบันทึกการบาดเจ็บ • อุบัติเหตุ” ไว้ในห้องเรียน, ห้องพยาบาล, คณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน
 - เด็กนักเรียนบันทึกลงสมุดเมื่อนึกขึ้นได้
 - 4) วิธีใช้ “สมุดบันทึกจุดอันตราย”
 - ลองสิ่งที่ถูกบันทึกอยู่ใน “สมุดบันทึกจุดอันตราย” ลงแผนที่จุดอันตราย, บันทึกว่าที่ไหนมีอันตราย
 - รวบรวมเรื่องที่บันทึกอยู่ใน “สมุดบันทึกจุดอันตราย”, พิจารณาว่าจำเป็นต้องใช้มาตรการใด
 - รวบรวมบันทึกลง “สมุดบันทึกจุดอันตราย” เป็นประจำ, วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของสภาพการเกิด
- (3) วัตถุประสงค์และวิธีทำ “เอกสารประเมินผลความปลอดภัยในโรงเรียน”
- 1) วัตถุประสงค์ของ “เอกสารประเมินผลความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - ตรวจสอบผลของมาตรการความปลอดภัย
 - 2) วิธีทำ “เอกสารประเมินผลความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - บันทึกในตอนก่อสร้าง “แผนที่จุดอันตราย”
 - เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จาก “สมุดบันทึกจุดอันตราย” แล้วลอกลงตาราง
 - 3) วิธีใช้ “เอกสารประเมินผลความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - หลังจากที่ได้ดำเนินการมาตรการความปลอดภัยเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว, ทำการประเมินผลสภาวะหลังจากนั้น
 - สำหรับหัวข้อที่ผลการประเมินไม่ดีนั้น, ทำการตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น
 - สำหรับหัวข้อที่ถูกปรับปรุงแล้ว, ทำการบันทึกลงใน “แผนที่จุดอันตราย” พร้อมทั้งประกาศให้ทราบทั่วโรงเรียน
- (4) วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
- 1) วัตถุประสงค์ของ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - วัดว่าการให้การศึกษาเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนช่วยปรับปรุงความตระหนักถึงความปลอดภัยของเด็กนักเรียนอย่างไร
 - 2) วิธีดำเนินการ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - รวบรวมหัวข้อทุกหัวข้อของความปลอดภัยในโรงเรียนโดยอ้างอิงจาก “แผนที่จุดอันตราย”
 - จัดทำระดับความตระหนักในแต่ละหัวข้อแล้วทำบัตรสำรวจ
 - 3) วิธีใช้ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
 - สำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในตอนก่อสร้าง “แผนที่จุดอันตราย”

- หลังจากจบช่วงเวลาดำเนินการมาตรการความปลอดภัย, ทำการสำรวจโดยใช้บัตรสำรวจใบเดิม
- 4) วิธีประเมินผล “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน”
- การให้คะแนนระดับความตระหนักถึงความปลอดภัย

ตัวอย่างที่ 1	ไม่อันตรายเลย, ปฏิบัติได้	1 คะแนน
2	อันตรายเล็กน้อยแต่ถ้าหนีดหน่อยก็ปฏิบัติได้	2 คะแนน
3	อันตราย, ไม่ปฏิบัติดีกว่า	3 คะแนน
4	อันตรายมาก, ห้ามปฏิบัติ	4 คะแนน
 - ในการวิเคราะห์เป็นรายบุคคล, ตรวจเช็คการเปลี่ยนแปลงของคะแนน
 - ในการวิเคราะห์เป็นกลุ่ม, รวบรวมคะแนนแล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
 - เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการดำเนินการแก้ไข, ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของความตระหนักของเด็กนักเรียน
 - พิจารณาว่าการปรับปรุงด้านฮาร์ดแวร์ทำให้ความตระหนักถึงความปลอดภัยของแต่ละคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
 - สำหรับเรื่องที่ผลของคะแนนดีขึ้น, ให้พิจารณาว่าทำไมถึงดีขึ้น
 - สำหรับเรื่องที่ผลของคะแนนไม่ดีขึ้น, ให้พิจารณาว่าทำไมถึงไม่ดีขึ้น
 - สำหรับเรื่องที่ผลของคะแนนไม่ดีขึ้น, ให้พิจารณามาตรการแก้ไขใหม่
- (5) จัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน
- 1) วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน
- ประสานงานระหว่างอาจารย์และเด็กนักเรียน, ทำการรักษาและปรับปรุงความปลอดภัยในโรงเรียน
 - เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่เป็นระบบในฐานะของการศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน
 - รักษาให้กิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนถูกดำเนินการเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง
 - ทำให้เกิดความร่วมมือของทุกระดับชั้นเรียนในการดำเนินกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียน
- 2) เนื้อหาของคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน
- จัดทำนโยบายความปลอดภัยในโรงเรียน
 - จัดทำมาตรฐานความปลอดภัยในโรงเรียน
 - ตั้งเป้าหมายความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นรายเดือนหรือภาคการศึกษา
 - ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายความปลอดภัยในโรงเรียน
 - ประเมินผลของการบรรลุผลสำเร็จของทุกเป้าหมาย
 - ประกาศให้ทราบทั่วทั้งโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของคณะปลอดภัยในโรงเรียน, ขอความร่วมมือสนับสนุน, ทำให้บรรลุเป้าหมาย
- 3) วิธีดำเนินงานของคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน
- กรรมการเลือกมาจากแต่ละห้องเรียนของระดับชั้นสูง (กลาง)
 - หรือว่า, เลือกจากเด็กนักเรียนซึ่งมีความสนใจในกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียน
 - อาจารย์เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ (รวมอาจารย์ใหญ่)
 - ดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนโดยใช้วิธีHQCภายใต้การแนะนำของอาจารย์
- (6) จัดตั้งองค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน (แก่นของซอฟต์แวร์)
- 1) วัตถุประสงค์ขององค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน
- ขอความร่วมมือจากท้องถิ่น, ผลักดันกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนให้คืบหน้า

- ขอความร่วมมือจากท้องถิ่นทำการปรับปรุงและรักษาความปลอดภัยนอกโรงเรียนเช่นทางเดินไปโรงเรียน
- ผลักดันการปรับปรุงความปลอดภัยของท้องถิ่นให้คืบหน้าโดยผ่านทางกรเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน
- เรียนรู้วิธีการปรับปรุงและรักษาความปลอดภัยโดยผ่านทางกรเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน

2) วิธดำเนินงานขององค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียน

- เปิดรับสมัครสมาชิกขององค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในโรงเรียนจากกรรมการโรงเรียน,ผู้บริหารหมู่บ้าน เป็นต้น
- ดำเนินงานตามวิธีความปลอดภัยในโรงเรียนโดยมีอาจารย์ใหญ่เป็นแกนกลาง

3. การดำเนินงานในไทยและผลที่ได้รับในปี 2005

(1) โครงการปรับปรุงความปลอดภัยในโรงเรียน

เดือน 8 1. สอนวิธีการสร้าง “แผนที่จุดอันตราย” ในแต่ละโรงเรียน (อาจารย์,เด็กนักเรียนและคนญี่ปุ่นเข้าร่วม)

2. ทำการ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน” ก่อนที่จะดำเนินโครงการ

เดือน9-11 (3 เดือน)

1. ดำเนินการโครงการปรับปรุงความปลอดภัยในโรงเรียน (ทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันจากการสร้าง “แผนที่จุดอันตราย” แล้วทำการปรับปรุงจุดที่มีอันตราย)

2. บันทึกประสบการณ์อันตรายและการบาดเจ็บ,อุบัติเหตุลงใน “สมุดบันทึกจุดอันตราย” “สมุดบันทึกการบาดเจ็บ • อุบัติเหตุ”

เดือน12 1. ทำการ “การสำรวจความตระหนักถึงความปลอดภัยในโรงเรียน” หลังจากการดำเนินโครงการ

(2) ปัญหาที่ยกขึ้นมาจากแต่ละโรงเรียน (โรงเรียนบ้านแม่ลานคำ • โรงเรียนบ้านห้วยน้ำจาง)

- | | | |
|----------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------|
| • สร้างแผนที่จุดอันตราย | • กำจัดก้อนหินในที่เล่น | • ซ่อมแซมอุปกรณ์เล่นกีฬา |
| • ซ่อมแซมประตูฟุตบอล | • จัดการกับตะปูที่มีอันตราย | • ซ่อมแซมเก้าอี้ |
| • ทำความสะอาดกระท่อมทำงาน | • ติดตั้งรั้วโรงเรียน | • ติดตั้งรั้วที่ทางเดินไปโรงเรียน |
| • สร้างป้ายความปลอดภัยในโรงเรียน | • สร้างและติดตั้งป้ายจราจร | |

(3) ผลที่ได้รับจากการดำเนินการ

โครงการปรับปรุงความปลอดภัยในโรงเรียนได้ถูกดำเนินการที่โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่และในจังหวัดอุบลราชธานี ในทุกโรงเรียน, อาจารย์และเด็กนักเรียนได้รวมปัญหาและร่างกายเป็นหนึ่งเดียวกันทำการสร้าง “แผนที่จุดอันตราย”, ตรวจเช็คจุดที่มีอันตรายในโรงเรียนและทำการปรับปรุงแก้ไข ในการปรับปรุงด้านฮาร์ดแวร์สามารถเห็นผลลัพธ์อย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนดำเนินการ นอกจากนี้ยังสามารถเห็นการดีขึ้นของการตระหนักถึงความปลอดภัยของเด็กนักเรียน, จึงสามารถสรุปได้ว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จ

ผลที่ได้รับนี้เกินกว่าที่ทางฝ่ายญี่ปุ่นคิดไว้ในตอนแรกจึงรู้สึกประทับใจในการดำเนินโครงการของโรงเรียนประถมศึกษาในไทย ในขณะที่เดียวกันก็สามารถรู้สึกได้ถึงผลตอบแทนของโครงการนี้